X kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI FINANSÓW PUBLICZNYCH**
(NR 23)
z dnia 4 stycznia 2024 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 23)

4 stycznia 2024 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Janusza Cichonia (KO)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie opinii komisji sejmowych o rządowym projekcie ustawy budżetowej na rok 2024 (druk nr 125):

1. Opinia Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży o:
a) części budżetowej 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka:
– dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6,
– dotacje podmiotowe i celowe z zał. nr 8;
b) części budżetowej 30 – Oświata i wychowanie:
– dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6,
– dotacje podmiotowe i celowe z zał. nr 8;
c) części budżetowej 67 – Polska Akademia Nauk:
– wydatki z zał. nr 2,
– dotacje podmiotowe i celowe z zał. nr 8;
d) części budżetowej 90 – Akademia Kopernikańska:
– wydatki z zał. nr 2,
– dotacje podmiotowe i celowe z zał. nr 8;
e) dotacjach podmiotowych z zał. nr 9;
f) programach wieloletnich w układzie zadaniowym z zał. nr 10;
g) planach finansowych agencji wykonawczych z zał. nr 11:
– Narodowego Centrum Badań i Rozwoju,
– Narodowego Centrum Nauki;
h) planach finansowych państwowych osób prawnych z zał. nr 14:
– Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej,
– Centrum Łukasiewicz,
– Akademii Kopernikańskiej,
– Instytutu Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego.

2. Opinia Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o:
a) części budżetowej 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego w zakresie części oświatowej:
– wydatki z zał. nr 2;

b) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów:
– 801 – Oświata i wychowanie:
– dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6;
– 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza:
– wydatki z zał. nr 2,
– dotacje celowe z zał. nr 8;

3. Opinia Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Gospodarki i Rozwoju o:
a) części budżetowej 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej:
– dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6,
b) części budżetowej 64 – Główny Urząd Miar:
– dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6.

W posiedzeniu udział wzięli: **Marek Gzik** sekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego wraz ze współpracownikami, **Joanna Mucha** sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej wraz ze współpracownikami, **Hanna Majszczyk** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Małgorzata Szczepańska** dyrektor Departamentu Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej wraz ze współpracownikami, **Jacek Semaniak** prezes Głównego Urzędu Miar wraz ze współpracownikami, **Krzysztof Jóźwiak** dyrektor Narodowego Centrum Nauki wraz ze współpracownikami, **Jacek Orzeł** dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju wraz ze współpracownikami, **Andrzej Dybczyński** prezes Sieci Badawczej Łukasiewicz wraz ze współpracownikami, **Jacek Janowiak** zastępca dyrektora Instytutu Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego wraz ze współpracownikami oraz.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ksenia Angierman-Kozielska** i **Bogdan Wojtów** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych, **Wojciech Białończyk** – legislator z Biura Legislacyjnego oraz **Justyna Osiecka-Chojnacka** – specjalista do spraw społecznych z Biura Analiz Sejmowych.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Otwieram posiedzenie Komisji Finansów Publicznych. Stwierdzam kworum.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje rozpatrzenie opinii komisji sejmowych o rządowym projekcie ustawy budżetowej na rok 2024. Mamy do rozpatrzenia po pierwsze opinię Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, po drugie opinię tej samej komisji, ale wspólną z Komisją Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, po trzecie opinię wspólną Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Gospodarki i Rozwoju. To wynika z faktu, że się nakładają te obszary i poszczególne działy, które mamy dzisiaj do zaopiniowania, wchodząc w zakres tych komisji.

Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie słyszę. Wobec tego uważam, że porządek obrad został przyjęty.

Chciałbym przywitać na posiedzeniu naszych gości. Są z nami dzisiaj pani minister Joanna Mucha sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej, pani Hanna Majszczyk podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów, pan Marek Gzik sekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, pan Jacek Semaniak prezes Głównego Urzędu Miar, pan Krzysztof Jóźwiak dyrektor Narodowego Centrum Nauki, pan Andrzej Dybczyński prezes Centrum Łukasiewicz, pan Jacek Orzeł dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, pan Jacek Janowiak zastępca dyrektora Instytutu Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego i pan Witold Mazurek dyrek-

tor Biura Akademii Kopernikańskiej. Witamy wszystkich państwa. Witamy także osoby państwu towarzyszące na dzisiejszym posiedzeniu.

Przystępujemy do rozpatrzenia opinii Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży. Proszę przedstawiciela komisji panią poseł Krystynę Szumilas o zreferowanie opinii.

Może powinienem wyjaśnić tryb procedowania. Najpierw referat przedstawiciela komisji branżowej, potem koreferat z ramienia Komisji Finansów Publicznych, później pytania posłów i odpowiedzi przedstawicieli dysponentów, ewentualna dyskusja. W takim trybie pracujemy.

Zaczynamy od rozpatrzenia opinii Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży. To już mówiłem. Proszę panią poseł Krystynę Szumilas o zreferowanie opinii komisji. Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży na posiedzeniu w dniu 28 grudnia 2023 r. zaopiniowała i rozpatrzyła rządowy projekt ustawy budżetowej na rok 2024. Punkt pierwszy w zakresie części budżetowej 28 – Szkolnictwo wyższe i Nauka. Tutaj są dochody, wynagrodzenia, dotacje przedmiotowe, programy wieloletnie i środki europejskie. W punkcie drugim komisja zaopiniowała plany finansowe agencji wykonawczych, czyli Narodowego Centrum Badań i Rozwoju oraz Narodowego Centrum Nauki. Punkt trzeci dotyczył planów finansowych państwowych osób prawnych, czyli Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, Centrum Łukasiewicz, Akademii Kopernikańskiej i Instytutu Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego. Punkt czwarty dotyczył części budżetowej 67 – Polska Akademia Nauk w zakresie wydatków oraz dotacji podmiotowych i celowych. Punkt piąty obejmował część budżetową 90 – Akademia Kopernikańska. Tu też były wydatki oraz dotacje podmiotowe i celowe. Część budżetowa 30 – Oświata i wychowanie objęła dochody i wydatki, wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych, dotacje podmiotowe i celowe, środki europejskie na finansowanie projektów z zakresu oświaty i wychowania.

Po szczegółowej analizie tych części budżetu i przedstawieniu informacji przedłożonych przez dysponentów części budżetowych oraz po dyskusji komisja pozytywnie zaopiniowała projekt budżetu państwa na rok 2024 w powyższym zakresie.

Warto tutaj dodać, że w zakresie szkolnictwa wyższego w tych jednostkach zaplanowano podwyżki dla nauczycieli akademickich w wysokości 30%, a dla pozostałych pracowników w wysokości 20%. Dziękuję.

Pytanie. Czy przedstawić również pozostałe części, czy będziemy po kolei?

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Nie. Będziemy po kolei je omawiać. Pani przewodnicząca, dziękuję bardzo.

Teraz poprosimy pana posła Władysława Kurowskiego jako koreferenta ze strony Komisji o przedstawienie swojego stanowiska. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Władysław Kurowski (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo ministrowie, w omawianym tutaj budżecie w części 28 – Szkolnictwo i nauka mamy wydatki zaplanowane w wysokości ponad 31 000 000 tys. zł. Te wydatki są zaplanowane w pięciu działach budżetu. Jest dosyć znaczący wzrost w stosunku do poprzedniego roku o ponad 5 500 000 tys. zł, przy czym z budżetu państwa ten wzrost jest o 21,9%. Natomiast trzeba też zauważyć, że środki europejskie zostały zmniejszone o przeszło 55 000 tys. zł. Jeżeli chodzi o część budżetową 30, też mamy tutaj znaczny wzrost – ponad 23 000 000 tys. zł, tj. 36,2%. Z tejże części budżetowej 28 są realizowane również znaczne wydatki na jednostki, które są przez tę część obsługiwane, taką na przykład część 67 – PAN. Tutaj mamy też znaczący 10-procentowy wzrost na kwotę około 11 000 tys. zł.

Na uwagę zasługuje też część budżetowa 90 – Akademia Kopernikańska. Nie widzimy w zasadzie wzrostu w tej pozycji w stosunku do roku 2023. Co prawda jest kwota 300 tys. zł. Z tego, co wiadomo z posiedzenia komisji, to jest kwota na podwyżki dla pracowników administracji. Natomiast rodzi się pytanie, czy w tej kwocie 25 344 tys. zł, która jest zabezpieczona w części budżetowej 90, są również podwyżki dla pozostałych pracowników naukowych. To takie moje też pytanie w tym zakresie.

Jest też realizowane finansowanie NCBiR i NCN. Jeżeli chodzi o NCN, mamy tutaj spadek w stosunku do poprzedniego roku w granicach niespełna 1000 tys. zł, przy czym prawdopodobnie ten spadek ma być uzupełniony w trakcie roku budżetowego. Realizacja jest też NAWA i tutaj mamy wzrost w stosunku do budżetu części 28. To jest około 23 772 tys. zł. W zasadzie to tyle.

Natomiast chciałbym jeszcze zwrócić uwagę na jedną rzecz. Oczywiście oprócz tych środków, o których wspominałem, tj. z części 28. To nie są wszystkie środki na szkolnictwo wyższe i naukę. Budżet to ponad 40 000 000 tys. zł, ponieważ jest uzupełniony jeszcze o ponad 8 000 000 tys. zł z różnych innych ministerstw, które również finansują pewne zadania ze szkolnictwa wyższego i nauki w swoich budżetach.

Korzystając z tego, że jestem przy głosie, chciałbym jeszcze o coś zapytać, ponieważ w części budżetowej 30 – Oświata i wychowanie mamy kwotę 87 990 000 tys. zł, natomiast jest ona jeszcze oczywiście uzupełniona też innymi środkami, m.in. rezerwą albo nawet kilkoma rezerwami. To są rezerwy 11, 26, 29 i 52. Ta ostatnia rezerwa 52 jest – można powiedzieć – największą rezerwą, bo wynoszącą 4 000 190 tys. zł. Ona jest przeznaczona w dużej mierze na zwiększenie dostępności wychowania przedszkolnego. W tej części również są podwyżki dla nauczycieli wychowania przedszkolnego.

Moje pytanie dotyczy jeszcze tej rezerwy, która się w tym roku nie pokazała. Mam na myśli rezerwę związaną z wyjazdami dzieci na wycieczki „Poznaj Polskę", które w ostatnich 2 latach cieszyły się – można powiedzieć – dużym uznaniem i rodziców, i uczniów, ale też i nauczycieli. To była dobra tradycja. Pytanie moje jest takie. Czy nie zauważam tej rezerwy, czy jej po prostu w tym momencie nie ma?

Prócz tego pozytywnie opiniuję…

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

To chyba nie do tego działu, panie pośle, inaczej mówiąc, ale…

Poseł Władysław Kurowski (PiS):

Tyle uwag co do tego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Bardzo proszę. Czy są pytania do dysponentów?

Tak, tutaj jest także NCBiR. Bardzo proszę, pani poseł Krystyna Skowrońska.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Szanowny panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, państwo ministrowie razem z osobami towarzyszącymi, mam pytanie do pana dyrektora NCBiR. Bulwersowały nas sprawy związane z przyznawaniem przez NCBiR niektórych grantów na projekty. W NCBiR było Centralne Biuro Antykorupcyjne. Czy i w jaki sposób członkowie Komisji mogą się zapoznać z dokumentami? Myślę, że są one nie tak tajne jak dzisiaj rozpatrywane części, m.in. wojsko i zakupy dla wojska. W tym przypadku możemy po prostu się z takim raportem CBA zapoznać. Ile zatem nieprawidłowości w 2023 r. zostało stwierdzonych w NCBiR? Niektóre rzeczy bardzo… Odeszło paru ministrów, czyli musiało być – jak to ludzie mówią – grubo albo musiały być duże nieprawidłowości. Jeżeli państwo sami dokonywali weryfikacji programów i wydatkowania środków w poprzednich rozdaniach, to ile albo jakie prowadzą państwo postępowania o zwrot środków? Czy prowadzą państwo takie postępowania?

Dlaczego to jest tak ważne, że w NCBiR poza rzeczą normalną… Pytaliśmy się o CBA i incydenty z wynoszeniem gotówki, tzn. z kradzieżą. Tutaj chcielibyśmy wiedzieć, jak państwo po tym zareagowali i jakie państwo przedsięwzięli kroki. Czy z tego tytułu są planowane jakieś środki do odzyskania do budżetu na 2024 r.? Dlaczego nam zależy na transparentności? Są to środki unijne. Chodzi o to, żeby z tego powodu nie były zablokowane środki unijne na granty i projekty, które są realizowane, a środki wydawane poprzez NCBiR.

Kiedyś się zwracałam. Nie będę już mówiła, jak to wyglądało w NCBiR, bo pewnie każdy z państwa posłów ma swoje doświadczenia albo obserwacje, ale o takie rzeczy poprosiłabym pana dyrektora. Proszę o wyjaśnienie i szczególną troskę na zasadzie rzetelności wydatkowania środków w NCBiR. Myślę, że w edukacji mamy podobnie.

Nikt nie zadał pytania skierowanego do pań minister, które… Chyba jest pani minister Mucha. Będziemy pisać i zadawać pytania, jak wyglądają programy „Willa plus” czy inne, ale to nie jest przedmiotem dzisiejszego posiedzenia. Zdaję sobie z tego sprawę. W Komisji przyzwyczajeni jesteśmy do tego albo chcielibyśmy, żeby wszystkie pieniądze były bardzo rzetelnie wydawane. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Ale to też nie do tej części, nawet jeżeli ewentualnie mielibyśmy pytać. Bardzo proszę. Czy są jeszcze pytania ze strony pań posłanek i panów posłów? Nie słyszę. Bardzo proszę, jeszcze pan poseł Kurowski. Tak?

Poseł Władysław Kurowski (PiS):

Pytałem jeszcze o Akademię Kopernikańską, czyli o wzrost płac dla pracowników naukowych, jak również o rezerwę związaną z wycieczkami dla młodzieży „Poznaj Polskę”.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

OK, bardzo proszę, tylko „Poznaj Polskę” to zdaje się nie w tym obszarze i nie do tego punktu, a do następnego. Natomiast teraz, jeśli mogę prosić o odpowiedź dotyczącą i Akademii Kopernikańskiej, a także NCBiR, to bardzo proszę dysponentów poszczególnych części. Chyba że pan minister nauki i szkolnictwa wyższego chciałby jeszcze wypowiedzieć się, choć do niego bezpośrednio pytań nie było, ale jeśli pan zechce, panie ministrze, to bardzo proszę.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Marek Gzik:

Dzień dobry, panie przewodniczący. Poproszę może dyrekcję zarówno Akademii Kopernikańskiej, jak i NCBiR, żeby odpowiedzieli.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

OK, wobec tego przyjmujemy taką formułę. To najpierw poprosimy pana Jacka Orła dyrektora NCBiR. Bardzo proszę.

Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju Andrzej Jacek Orzeł:

Dzień dobry państwu. Nazywam się Jacek Orzeł. Jestem dyrektorem NCBiR.

Panie przewodniczący, szanowni państwo, w takim razie udzielę informacji na zadane pytania. Proszę państwa, problemy, które mieliśmy w ubiegłym roku, zostały już zażegnane. Mieliśmy prawie 100 różnych kontroli. Większość się zakończyła. Ponad 50 się zakończyło, a jeszcze około 30 trwa nadal. Wszystkie co do zasady dotyczyły jednego programu „Szybka ścieżka – Innowacje cyfrowe”. Jak się okazało, za krótki był czas na realizację i wynikło jednak stosunkowo dużo nieprawidłowości. Wszystkie te instytucje, które chciały zbadać tę sprawę, zbadały ją. Na przykład CBA zakończyło swoją kontrolę. Z tym protokołem kontroli można się zapoznać albo u nas, albo w CBA. Mamy, proszę państwa, Dział Kontroli Projektów, który na bieżąco kontroluje wszystkie zasygnalizowane nieprawidłowości. Mamy kontrole zewnętrzne i wewnętrzne oraz audyty.

Osoby, które można było powiązać z tymi nieprawidłowościami, już nie pracują w NCBiR. Odeszły. Rotacja w ubiegłym roku wynosiła ponad 20%. Zwindykowane środki przekazujemy natomiast następnym beneficjentom. Na koniec mogę państwu powiedzieć, że sytuacja jest już unormowana i NCBiR pracuje normalnie po tych zamieszaniach, które były w ubiegłym roku. Wróciliśmy po prostu do normalnej pracy. A jeśli chodzi o osoby, wobec których stwierdzono nieprawidłowości, toczą się postępowania w odrębnych trybach.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo. Dyrektor Biura Akademii Kopernikańskiej pan profesor Witold Mazurek, bardzo proszę.

Dyrektor Biura Akademii Kopernikańskiej Witold Mazurek:

Dzień dobry. Szanowny panie przewodniczący, panie ministrze, szanowni państwo, może jeszcze przybliżę kwestię dotyczącą Akademii Kopernikańskiej. Jest to państwowa osoba prawna powołana mocą ustawy z 28 kwietnia 2022 r. przez prezydenta Rzeczypospolitej.

Jeżeli chodzi o kwestię części budżetowej 90, czy są w niej ujęte podwyżki dla kadry naukowej oraz 30-procentowe i 20-procentowe dla pozostałych pracowników, to nie są ujęte, więc w tym budżecie, który mamy, 25 344 tys. zł… Biorąc pod uwagę te 344 tys. zł, to tak, ale uważam, że skoro członków akademii na dzień dzisiejszy mamy 50, a zgodnie z ustawą mamy mieć 100, to tutaj możemy się w tej kwocie 344 tys. zł, panie ministrze, nie zmieścić. W tym momencie powołanie kolejnych 50 członków w kancelarii premiera czeka na kontrasygnatę.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo. Rozumiem, że teraz pan minister. Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MNiSW Marek Gzik:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, Wysoka Komisjo, pozwólcie, że tylko odniosę się do słów pana dyrektora. Otóż, jeżeli chodzi o profesorów, to nie są nauczyciele akademiccy. Status zatrudnienia osób reprezentujących tę część naukową w Akademii Kopernikańskiej to są osoby zatrudnione w trybie wynagrodzenia bezosobowego, dlatego nie są to honoraria, tak jak realizujemy to w ogóle w naszym ministerstwie, przekazując kwoty na podwyżki dla nauczycieli akademickich w uczelniach, które nam podlegają. Tam przekazujemy środki, które zabezpieczone zostały w budżecie na to, żeby w wysokości 30% podnieść wynagrodzenia nauczycielom akademickim i w 20% podnieść je całej obsłudze administracyjnej. Tutaj natomiast mamy trochę inną sytuację. Przekazujemy tylko tę kwotę, by podnieść wynagrodzenie, tak jak to ma miejsce wśród pracowników administracyjnych, natomiast nie ma w Akademii Kopernikańskiej nauczycieli akademickich. To tyle z mojej strony. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo. Pan Patryk Wicher chciał się jeszcze wypowiedzieć? Bardzo proszę.

Poseł Patryk Wicher (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chciałem się tylko dopytać. Mam pytanie do pana prezesa Sieci Badawczej Łukasiewicz. Dokładnie pytanie moje idzie w następującym kierunku. Jaka jest struktura przychodów sieci badawczej i czy pan prezes planuje jej zmianę? To jest moje pytanie do prezesa Sieci Badawczej Łukasiewicz. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę o odpowiedź.

Prezes Sieci Badawczej Łukasiewicz Andrzej Dybczyński:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie pośle, roczny budżet Sieci Badawczej Łukasiewicz to jest 1 600 000 tys. zł. Z tego subwencja rządowa to jest 21% tego budżetu, czyli zaledwie około 20% środków, które stanowią nasz budżet, to jest subwencja rządowa, przy czym dla porównania powiem, że w tego typu międzynarodowych organizacjach budżet finansuje je od 30% do 70%. Pozostałe 80% naszego budżetu można podzielić na trzy zasadnicze części. Powyżej 40% to są pieniądze, które instytuty badawcze pozyskują dzięki kontraktom badawczym realizowanym dla biznesu i współpracy z przemysłem. To jest lwia część tych środków, które stanowią nasz budżet. Kilkanaście procent tych środków, około 12% naszego budżetu rocznie, to są pieniądze pozyskiwane z grantów badawczych finansowanych przez instytucje publiczne. Pozostałe około 23% to są pieniądze z innych źródeł. To jest taki worek, np. działalność certyfikacyjna, działalność egzaminacyjna. Instytuty prowadzą też akredytacje, ale również są to np. przychody z najmu czy przychody z finansowań. Zaledwie 20% naszych środków to są środki z budżetu państwa.

Teraz jeżeli chodzi o zmianę struktury budżetu, to moim zdaniem ona ewidentnie wymaga zmiany, dlatego że ta struktura oznacza trzy bardzo negatywne i długoterminowe konsekwencje, które krótkoterminowo nie występują. Po pierwsze, sieć nie ma środków na inicjowanie własnych programów badawczych o dużym poziomie ryzyka i dużym poziomie ewentualnego zwrotu. Po drugie, mamy problemy z wynagrodzeniami pracowników, którzy pracując dla biznesu czy z przemysłem, często odchodzą do biznesu i przemysłu, bo tam za własne kompetencje zyskują wyższe wynagrodzenia, a my nie

cieszymy się podwyżką o 30% dla pracowników naukowych, która teraz rusza. Po trzecie mamy problem z finansowaniem infrastruktury badawczej. Jeśli będzie się ona dekapitalizować, to nie będziemy w stanie prowadzić atrakcyjnych badań. To wymaga zmiany.

Bardzo chciałbym, żeby te proporcje uległy zmianie, ale w sytuacji, kiedy 80% środków zdobywamy sami, to w mojej ocenie jedyna szansa na zmianę tej struktury to są decyzje państwa, aby to finansowanie odpowiadało finansowaniu tego typu jednostek na świecie, czyli oscylowało pomiędzy 30% a 70%. Planuje w tym sensie, że jeżeli te środki dostałaby Sieć Badawcza Łukasiewicz, to wiedzielibyśmy, co z nimi zrobić. Ostatnim zdaniem, jeżeli w ciągu kilku lat wzrost subwencji dla Łukasiewicza wynosił 100 000 tys. zł, to wzrost przychodów wygenerowanych dzięki tym 100 000 tys. zł wynosił ponad 200 000 tys. zł. To najkrócej tyle. Jeśli trzeba uszczegółowić, to oczywiście odpowiem.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo. Nie widzę więcej zgłoszeń. Jeszcze pani poseł Pamuła. Bardzo proszę.

Poseł Teresa Pamuła (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chciałam zapytać o 150 000 tys. zł, które są jako informacja na stronie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. To środki na remonty domów studenckich. Jakie to są środki? Jakie jest źródło ich pochodzenia? Z tej strony nie można się dowiedzieć, skąd one się wzięły i w jaki sposób będą wydatkowane w 2024 r. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję. Jeszcze pan poseł Patryk Wicher. Kolejne pytanie.

Poseł Patryk Wicher (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, przepraszam, ale w sukurs odpowiedzi pana prezesa, mam też apel i prośbę do ministerstwa o rozważenie możliwości wprowadzenia do drugiego czytania jednak korekty budżetu w kontekście wsparcia sieci. Sieć tak dobrze radzi sobie na rynku samodzielnie i generuje takie przychody – 80% utrzymania, pokazując swój bardzo duży potencjał, który mógłby być jeszcze kołem zamachowym do dalszych sukcesów, projektów, akredytacji i do pomnażania tego przychodu. W związku z tym bardzo prosiłbym o rozważenie wzmocnienia sieci w kontekście podniesienia finansowania państwowego do rzeczonych przynajmniej około 40–50%. Jeśli 100 000 tys. zł zainwestowanych w sieć przyniosło 200 000 tys. zł, to widać, że ta sieć jest wartościowym elementem. Warto byłoby zastanowić się, żeby ją mocno wesprzeć ze struktury państwowej, żeby uniknąć problemów z utrzymaniem sieci badawczej i infrastruktury badawczej, jak i także żeby byli bardziej konkurencyjni na rynku badawczo-wdrożeniowym i technologicznym. Bardzo więc proszę ministerstwo o rozważenie takiej korekty w drugim czytaniu. Dziękuję serdecznie.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo. Pana ministra proszę o odpowiedź. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MNiSW Marek Gzik:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, może w pierwszej kolejności odpowiem na to ostatnie pytanie, które dotyczy wzrostu nakładów i środków dla Sieci Badawczej Łukasiewicz. Szanowni państwo, dokładamy wielu starań, żeby docenić wszystkie instytucje, które są podległe ministerstwu. W przyszłym roku przeznaczymy dodatkowo 80 000 tys. zł dla Sieci Badawczej Łukasiewicz. Jeżeli w trakcie roku okaże się, że nasze możliwości finansowe będą na lepszym poziomie, to na pewno zechcemy instytucję docenić, aczkolwiek mówimy cały czas o 80%, które sieć zdobywa. To jest bardzo pozytywny trend. Chcielibyśmy, żeby tych środków było jeszcze więcej, ale też patrzymy na możliwości. Trudno nam jest porównać instytucję badawczą, na którą składa się szereg instytutów o dużym potencjale i o dużej infrastrukturze, bo przychody dla tych instytutów to nie tylko kwestia realizacji badań, ale także wynajęcia powierzchni. To też jest znaczący procent przychodów. Tak więc wspieramy oczywiście, jak tylko możemy, aczkolwiek nasze możliwości… Jak państwo wiedzą, budżet nauki i szkolnictwa wyższego

to jest zaledwie 1,08% budżetu naszego państwa, więc są to stosunkowo nieduże środki. Dlatego staramy się docenić wszystkich.

Jeżeli chodzi natomiast o 150 000 tys. zł, to w tym roku z tych wszystkich kwot i różnych inicjatyw, które gdzieś tam oszczędziliśmy, udało się 150 000 tys. zł przeznaczyć na To już w tym roku zostało rozdysponowanych 150 000 tys. zł. Tak, w ubiegłym roku ta kwota została przekazana poprzez algorytm, w którym braliśmy pod uwagę przede wszystkim akademiki i liczbę studentów umieszczanych w akademikach uczelni polskich. Ponad 80 uczelni uzyskało dofinansowanie właśnie z takiego algorytmu. Wszystko jest w Internecie. Można o tym poczytać. Natomiast w przyszłym roku przewidujemy i mamy założone 150 000 tys. zł, ale być może jeszcze z jakichś oszczędności uda się wygospodarować wyższą kwotę, żeby poprzez konkurs, bo chcemy najpierw opracować regulamin i tryb dystrybucji tych środków, żeby to wszystko było po pierwsze też i transparentne, i obiektywne dla tych uczelni, które rzeczywiście potrzebują takiego wsparcia… Co najmniej 150 000 tys. zł zostanie przekazanych właśnie na ten cel i przeznaczonych na poprawę jakości i warunków życia studentów w akademikach uczelni polskich. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo panu ministrowi.

Poseł Teresa Pamuła (PiS):

Mogę dopytać? Nie rozumiem, czy one są w budżecie 2024 r., czy to będą środki niewygasłe z 2023 r.

Sekretarz stanu w MNiSW Marek Gzik:

Pani poseł, budżet został zwiększony właśnie o kwotę 150 000 tys. zł w stosunku do wersji wrześniowej. To są dodatkowe środki.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo, panie ministrze. Nie widzę więcej zgłoszeń do dyskusji.

Stwierdzam zatem zakończenie omawiania projektu ustawy budżetowej na rok 2024 we właściwości Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży.

Przechodzimy zatem do rozpatrzenia opinii Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Tutaj mamy m.in. część budżetową 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego w zakresie części oświatowej, ale także część budżetową 85, a tutaj działy 801 i 854, łącznie z załącznikami. Poproszę o referat przedstawiciela komisji panią Krystynę Szumilas. Pani przewodnicząca, bardzo proszę o zreferowanie opinii komisji.

Poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo. Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej 29 grudnia 2023 r. rozpatrzyły rządowy projekt ustawy budżetowej w zakresie części budżetowej 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego w zakresie części oświatowej oraz części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem w zakresie działów 801 – Oświata i wychowanie oraz 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza.

Po zapoznaniu się ze szczegółowymi informacjami dysponentów oraz po przeprowadzeniu dyskusji komisje pozytywnie zaopiniowały projekt budżetu państwa na rok 2024 w powyższym zakresie.

Warto w tym momencie podkreślić, że subwencja oświatowa na rok 2024 w stosunku do roku 2023 wzrasta o 23 400 000 tys. zł. W ciągu ostatnich 8 lat wzrost subwencji wynosił 24 200 000 tys. zł. Tu widać, w jaki sposób subwencja oświatowa na rok 2024 rośnie. Przede wszystkim są tutaj bardzo precyzyjnie wyliczone wszystkie dodatkowe wydatki związane z dodatkowymi zadaniami, jak też 30-procentowa podwyżka dla nauczycieli mianowanych i dyplomowanych oraz 33-procentowa podwyżka dla nauczycieli początkujących.

Warto też podkreślić, że po raz pierwszy rośnie dotacja przedszkolna z 1 800 000 tys. zł do 4 200 000 tys. zł. To jest wzrost o 2 400 000 tys. zł, czyli 140% w stosunku do tego, co było w 2023 r. Ten wzrost dotacji przedszkolnej związany jest również z podwyższeniem wyna-

grodzeń dla nauczycieli mianowanych i dyplomowanych o 30% i nauczycieli początkujących o 33%.

Tak jak powiedziałam, komisje pozytywnie zaopiniowały projekt budżetu państwa w tym zakresie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo, pani poseł.

Proszę koreferenta ze strony Komisji pana posła Władysława Kurowskiego o przedstawienie swojego stanowiska. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Władysław Kurowski (PiS):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, faktem jest duży wzrost subwencji oświatowej. To ponad 36%. Trzeba też wspomnieć, że w budżecie, który był złożony jeszcze przez pana premiera Mateusza Morawieckiego, też były ujęte środki w wysokości 12,3% dla nauczycieli i 20% dla nauczycieli początkujących, tak że tutaj jest uzupełnienie tej podwyżki, którą obecny rząd proponował. Ta podwyżka subwencji będzie realizowana oczywiście w znaczącej części na podwyżki dla nauczycieli. Natomiast są też realizowane takie wydatki jak wzrost zatrudnienia psychologów i pedagogów z poprzedniego okresu, zmiany w poszczególnych stopniach awansu zawodowego i w kwestii etatów, jak również wzrost kształcenia specjalnego z tytułu wydawanych orzeczeń, a także wzrost odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, ponieważ również kwota bazowa się zwiększa.

Prawda jest taka, że kwota 23 000 000 tys. zł, o której mówimy, w zasadzie w 20 000 000 tys. zł jest zwiększeniem deficytu. Jakiejś wielkiej finezji finansowej w tym nie widać. Ta część, o której mówię w tej chwili, to jest część budżetowa 82.

Natomiast jeżeli chodzi o część budżetową 85 – Budżety wojewodów, to też mamy tutaj wzrost, przy czym kwota jest stosunkowo niewielka w stosunku do poprzedniej – 467 000 tys. zł. Tu też jest ponad 30-procentowy wzrost, który w zasadzie jest przeznaczany prawie w całości na wydatki bieżące. To przede wszystkim w dziale 801 – Oświata i wychowanie. W zasadzie jeden wydatek majątkowy, który jest tutaj pokazywany, jest wielkości 50 tys. zł. Natomiast jeżeli chodzi o edukacyjną opiekę wychowawczą w dziale 854, kwota wydatków to 27 800 tys. zł. To jest ta sama kwota, która była w poprzednim roku wykonana. Obejmuje ona tylko i wyłącznie jeden wydatek, tj. organizację wypoczynku dzieci i młodzieży przez poszczególne kuratoria oświaty. Tyle z mojej strony. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo panu posłowi. Otwieram dyskusję. Pani poseł Krystyna Skowrońska. Bardzo proszę, pani przewodnicząca.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Panie przewodniczący, poprosiłam o ad vocem w kontekście przedmówcy, dlatego że jeżeli mówimy o zwiększeniu wynagrodzeń dla nauczycieli, to państwo koleżeństwo z Prawa i Sprawiedliwości mówią, że jest waszą zasługą. Tak, 12% – proponowane podniesienie wynagrodzenia nauczycieli.

Poseł Zbigniew Kuźmiuk (PiS):

O 12,3%, jeśli już jesteśmy dokładni.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Dobrze, i 0,7%. Proponowane nowe – 30%. Jeżeli mówimy o podwyżkach dla nauczycieli początkujących, planowane przez poprzedni rząd – 20%, ten rząd – 33%. Jesteśmy świeżo po ustawie okołobudżetowej. Warto pamiętać. W tym przypadku chciałabym taką różnicę zaznaczyć.

I to, o co pytałam poprzednio. Panią minister Muchę w tej części poprosiłabym o udzielenie odpowiedzi. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo. Nie wiem, czy dobrze widzę. Pani przewodnicząca Krystyna Szumilas, tak?

Poseł Krystyna Szumilas (KO):

Tak. No, 12,3% to dużo mniej niż 30%. Mam pytanie do Ministerstwa Edukacji Narodowej. Czy 12,3% doprowadziłoby do tego, że nauczyciel początkujący miałby pensję zasadniczą większą od płacy minimalnej? Jeżeli tak, to tak naprawdę o ile? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Jeszcze pan poseł Jarosław Sachajko.

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, jestem bardzo zadowolony, że nauczyciele dostaną podwyżkę swoich poborów o 30%. Jak bardzo często się zdarza na posiedzeniach Komisji, pani wiceprzewodnicząca natchnęła mnie swoim pytaniem. Chciałem zapytać panią minister finansów, o ile zwiększył się deficyt budżetu państwa, bo słyszeliśmy przez parę miesięcy w okresie wyborczym, że była wielka dziura Morawieckiego, państwo upada, druga Grecja. Czy ten deficyt się zwiększył i o ile? A może się zmniejszył? Bardzo bym prosił o udzielenie tej odpowiedzi.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Wiedziałam, że duch będzie samotny.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Pan poseł Patryk Wicher, proszę bardzo.

Poseł Patryk Wicher (PiS):

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, oczywiście cieszymy się, bo każdy większy przychód naszych obywateli, nauczycieli i innych zawodów, a też administracji, jest naszą radością. Im więcej przekażemy na pensje, tym lepiej. Natomiast żeby być precyzyjnym, uszczegółowię pytanie, to tam był błąd w planie. Nauczyciele podstawowi dostawali 20%, a więc tu taka mała korekta, a 12,3% pozostali nauczyciele, czyli od kontraktowych i mianowanych po dyplomowanych, oczywiście w starej strukturze awansu.

Moi drodzy państwo, ale mam pytanie, bo pani przewodnicząca bardzo lubi porównywać do roku 2015, więc zadam też takie pytanie inspirowane prezydium. Jak się zmieniła pensja nauczyciela początkującego i innych od 2015 r. do tej podwyżki teraz? A jeszcze, tak z ciekawości, gdybyśmy porównali to w okresie 2007–2015… Bardzo by mnie to interesowało, jak i w którym roku zmieniała się pensja nauczyciela, który zaczynał swoją karierę i jak to było później, oczywiście po uwzględnieniu inflacji. Nie ma problemu, weźmy uplasujmy to z inflacją. Pokażmy, jak to wyglądało od 2007 r., ciesząc się, że będą teraz podwyżki o 33% dla innych nauczycieli i o 30% dla początkujących, za co bardzo dziękujemy. Bardzo proszę o odpowiedź, ale ministerstwo a nie panią poseł. Oczywiście na piśmie też bardzo proszę…

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Pan poseł Andrzej Kosztowniak, bardzo proszę.

Poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Zainspirowany pana prośbą o zabranie głosu, chciałem o coś dopytać. Pani minister, wczoraj poświęciliśmy sporo czasu na analizę tych 30% i 33% dla nauczycieli najmniej zarabiających. Czy rzeczywiście prawdą jest to, że to jest około 22–23 zł brutto miesięcznie? Wczoraj dużo dyskutowaliśmy na ten temat. Te 3%. Wczorajsza dyskusja była mocno zagorzała. Chciałem uściślić, przeliczając to wprost na liczbę ponad 100 tys. nauczycieli, bo chyba, o ile pamiętam, o takiej grupie pani minister wczoraj powiedziała i dwustu kilkudziesięciu milionach złotych. Gdzieś to ponoć zostało policzone, że to jest dwadzieścia parę złotych brutto miesięcznie. Chciałbym zapytać wprost o to, czy rzeczywiście mówimy o takiej kwocie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Pani poseł Krystyna Szumilas jeszcze raz. Bardzo proszę.

Poseł Krystyna Szumilas (KO):

Ponieważ pan poseł pytał panią przewodniczącą, więc odpowiem na pytanie. Między 2007 r. a 2015 r. płace nauczycieli początkujących wzrosły o 76% przy inflacji 19%,

w latach 2015–2023 płace nauczycieli początkujących wzrosły o 76% przy inflacji 46%. Proszę sobie odpowiedzieć na pytanie, kiedy ten wzrost był większy. Tak samo mogę porównać płace pozostałych nauczycieli, bo wzrosły o 46% w latach 2007–2015 i o 46% w latach 2015–2023. Dziękuję.

Poseł Patryk Wicher (PiS):

Można ad vocem?

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Pan poseł… Nie. W tej chwili pan poseł Kurowski. Bardzo proszę.

Poseł Władysław Kurowski (PiS):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, wracam jeszcze do pytania związanego z rezerwą. Natomiast pytam o tę rezerwę związaną z programem „Poznaj Polskę", który funkcjonował przez ostatnie 2 lata. Z tego, co pamiętam, w pierwszym roku była to kwota 100 000 tys. zł, natomiast w poprzednim chyba trochę więcej. W związku z tym nie jest to jakaś wielka kwota, a ten program, tak jak powiedziałem, cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem. Myślę, że nadal jest takie oczekiwanie w środowisku oświatowym, że ten program pozostanie. W związku z tym pytam, czy są te środki przeznaczone. Być może są w innym miejscu. Jeżeli nie, to wnioskowałbym, żeby ministerstwo jeszcze przeanalizowało sytuację i kwotę około 100 000 tys. zł czy 150 000 tys. zł przeznaczyło na tenże program.

I drugie pytanie, jeżeli jestem przy głosie. Chciałbym zapytać, czy samorządy otrzymają jakąś podwyżkę środków związanych z podniesieniem kwoty dla pracowników administracji i obsługi. Mam tu na myśli w ogóle pracowników, ale ze szczególnym uwzględnieniem pracowników oświatowych. To są m.in. pracownicy pomocy nauczycieli, intendentki, pracownicy kuchni, sekretarki itp. Bardzo proszę o odpowiedź.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo. Na zakończenie pan przewodniczący Marek Sowa. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Marek Sowa (KO):

Panie przewodniczący, proponuję posłom PiS jednak zakończyć tę dyskusję o podwyżkach dla nauczycieli, bo są państwu tutaj na totalnie przegranej pozycji. Im dłużej będziecie dyskutowali, tym gorsza będzie wasza sytuacja, chyba że tak chcecie, to oczywiście podtrzymamy ten wątek, żeby wam uzmysłowić w ogóle, bo może tego po prostu nie rozumiecie. Subwencja oświatowa za rządów PiS przez 8 lat wzrosła o 24 000 000 tys. zł, a rok do roku – 2023 i 2024 – rośnie o 24 000 000 tys. zł. Rozumiecie to, że w jednym roku w dwa tygodnie subwencja została po prostu podwojona w stosunku do waszych 8 lat? Przestańcie z tą dyskusją, bo wybraliście sobie zawód nauczyciela po to, aby go upokorzyć i robiliście to skutecznie przez 8 lat.

Poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Panie przewodniczący, mam gorącą prośbę, żeby nas pan nie pouczał.

Poseł Marek Sowa (KO):

To jest jedna z przyczyn waszej klęski. Dziękuję.

Poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Pan wybaczy, ale nie jest pan tu od pouczania nas.

Poseł Marek Sowa (KO):

Ale od wypowiadania własnej opinii jestem.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Bardzo proszę. Panie pośle, nie udzieliłem panu głosu. Dyskusja wymaga uporządkowania. Bardzo proszę o zgłoszenia. Zgłaszała się pani poseł Agnieszka Kłopotek. Bardzo proszę.

Poseł Agnieszka Kłopotek (PSL-TD):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Poprosiłabym o odpowiedź przedstawicieli ministerstwa. Słyszałam tutaj, że wzrost subwencji oświatowej o 36% ma również związek z tym, że jest wzrost zatrudnienia psychologów i pedagogów w szkołach. Chciałabym się dowiedzieć, czy jest możliwość uzyskania takiej informacji, jak to wygląda, jeżeli chodzi ewentualnie o liczbę etatów, które będą zwiększone, jeśli chodzi o psychologów i pedagogów. Kwotowo jak to jest zaplanowane na ten rok? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Jeszcze pan poseł Andrzej Kosztowniak. Bardzo proszę.

Poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Panie przewodniczący, już się wypowiedziałem. Czekam tylko na odpowiedź na pytanie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo. Nie widzę więcej zgłoszeń. Panie pośle, trzeci raz już pan w tej części… Bardzo proszę. Ostatni raz, mam nadzieję. Można zadać więcej pytań za jednym podejściem.

Poseł Patryk Wicher (PiS):

Panie przewodniczący, chciałem tylko uszczegółowić, ponieważ nie dostałem odpowiedzi od podmiotu, do którego skierowałem pytanie.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Na razie jeszcze nie było odpowiedzi.

Poseł Patryk Wicher (PiS):

Ale momencik. Tylko do jednej rzeczy chcę się odnieść. Powiedziałem tylko, że inspirując się panią przewodniczącą… My nie pytamy.

Chcę tylko, żeby mi przedstawiono rozpiskę roczną z roku na rok od 2007 r. do chwili obecnej, o ile w danym roku była podwyżka dla nauczycieli w klasach podstawowych, początkujących nauczycieli i w innych kategoriach awansu zawodowego. Tak jak mój kolega pan poseł tu podpisał, z uwzględnieniem też i płacy z danego roku. Bardzo proszę też o takie wskazanie, żeby było to jasne i klarowne. Aż do tej podwyżki teraz.

Podkreślam, że cieszymy się z tej podwyżki. Każda podwyżka dla obywateli jest ważna. Bardzo dziękujemy, że jest jeszcze wyższa, niż to planowaliśmy. My planowaliśmy 20% i 12,3%. Jest 33% i 30%. Super. Panie pośle, ale większej subtelności i delikatności, więcej otwartości na drugiego człowieka, mniej obrażania, a więcej dyskusji i merytoryki… Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Ale do merytorycznej dyskusji ciągle zachęcamy. Myślę, że…

Poseł Patryk Wicher (PiS):

My również zachęcamy.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Obiektywny rachunek, jeśli chodzi o realny wzrost wynagrodzeń w oświacie, mówi sam za siebie. Polecam zwykłą analizę.

Poseł Patryk Wicher (PiS):

Ale nikt tego nie kwestionuje. My chcemy tylko dane…

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Analizę nie nominalnych kwot, a realnych, z uwzględnieniem inflacji.

Poseł Patryk Wicher (PiS):

My się zgadzamy. Tak. Tylko dane.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Do tego wszystkich państwa namawiam. Obiektywizujmy ocenę, na ile to możliwe. Nadużywamy statystyki. Mawiam czasami, że statystyka jest jak latarnia. Można się o nią podeprzeć, ale do domu, panie pośle, nie zaprowadzi.

Poseł Patryk Wicher (PiS):

Dobrze, że się państwo nauczyli po tamtej edycji. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo. Teraz bardzo proszę naszych dysponentów o odpowiedzi. Jako pierwszej chciałbym udzielić głosu pani minister Joannie Musze. Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Joanna Mucha:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Rzeczywiście przez ostatnie pół godziny odbywa się tutaj żonglerka kwotami i procentami. Chciałabym tylko państwu powiedzieć, że nauczyciele dopiero teraz czują, że przywraca im się godność. Cała nasza koalicja szła do tych wyborów z hasłem i z przekonaniem, że trzeba sprawić, żeby zawód nauczyciela odzyskał godność i to jest najważniejsze.

Proponowali państwo 12,3% podwyżki. Ten procent nie zapewniłby nawet tego, żeby nauczyciele zarabiali płacę minimalną. Nie byli państwo w stanie zapewnić nauczycielom zarabiania płacy minimalnej, bo płacę minimalną osiągnęliby przy 20%. Chcę państwu przedstawić bardzo proste zestawienie: 47% – o tyle wzrosło wynagrodzenie nauczycieli przez 8 lat, kiedy inflacja wynosiła 46%. Jeszcze raz powtórzę: 47-procentowy wzrost wynagrodzeń przy inflacji 46%. To jest państwa osiągnięcie. W dodatku nie przekazali państwo wszystkich tych środków, które były niezbędne na podwyżkę, do samorządów, więc dawali państwo tę podwyżkę z kieszeni samorządów i taka jest prawda. A dzisiaj wzrost wynosi rok do roku 30% i 33%. Jeśli więc państwo tutaj budują sobie jakieś… Pan poseł koreferent mówił, że wielkiej finezji tutaj nie widać. Jeśli pan nie widzi wielkiej finezji, to panu powiem, że widać godność na horyzoncie dla ludzi, którzy wykonują ten trudny zawód i to jest najważniejsze.

Teraz, jeśli chodzi o kilka pytań szczegółowych, odpowiadam jeszcze raz, bo to pytanie padło, że płacę minimalną nauczyciele osiągnęliby przy 20-procentowej podwyżce, której państwo nie mieli zamiaru zapewnić.

Jeżeli chodzi o rezerwę 26 na „Poznaj Polskę”, jest ona zapewniona. Jest w niej ponad 100 000 tys. zł, więc to działanie będzie kontynuowane.

W przypadku pracowników szkół chcę przypomnieć, że tutaj zatrudnienie należy do samorządów. To samorządy będą decydowały o wysokości ich wynagrodzeń.

Jeśli chodzi o pytanie pani posłanki Kłopotek na temat etatów dla psychologów i pedagogów, to 563 000 tys. zł zapewnią 12 tys. dodatkowych etatów psychologów i pedagogów od września.

Jeżeli jeszcze nie odpowiedziałam na któreś pytanie, to proszę ewentualnie o zgłoszenie w tej chwili. Z radością odpowiem. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo pani minister. Czy ktoś jeszcze ze strony dysponentów mógłby odpowiedzieć na pytania? Pani minister Hanna Majszczyk, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Hanna Majszczyk:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, odnosząc się do pytania o przyrost deficytu, o którym była mowa w związku z podwyżkami dla nauczycieli, to chciałam zauważyć, że sam przyrost wydatków w związku z zaprojektowanym w budżecie na rok 2024… Przyrost wydatków pomiędzy podwyżką wynagrodzeń o 12,3% a 30% i 33% dla nauczycieli początkujących to jest ponad 17 000 000 tys. zł. Tyle samego przyrostu. W związku ze znalezionymi w budżecie oszczędnościami i różnymi dodatkowymi działaniami związanymi z planowaniem tego budżetu przyrost deficytu z tytułu wzrostu wynagrodzeń dla nauczycieli nie był większy niż 5 000 000 tys. zł.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo.

Podsekretarz stanu w MF Hanna Majszczyk:
Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):
Uruchamiam drugą rundę pytań, bo widzę, że jeszcze…

Poseł Władysław Kurowski (PiS):
Jeszcze co do pierwszej rundy, bo nie dostałem odpowiedzi.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):
Bardzo proszę, pan poseł Władysław Kurowski.

Poseł Władysław Kurowski (PiS):
Chciałem zapytać jeszcze raz o tę ewentualną kwotę dla samorządów związaną z podwyżkami dla obsługi i administracji.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):
Dziękuję bardzo. Jeszcze pan poseł Henryk Kowalczyk chciał zabrać głos, tak?

Poseł Henryk Kowalczyk (PiS):
Tak. Dziękuję bardzo. Krótko, panie przewodniczący. Chodzi mi o to, że tu padają różne rozbieżne liczby dotyczące historii podwyżek. Pani minister mówiła co innego, a pani poseł Szumilas też co innego, więc jednak poprosimy na piśmie to zestawienie. Tak, to będzie wtedy obiektywnie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):
Tak jest. Warto używać skumulowanej inflacji przy tego typu rachunkach, a nie ją sumować, nawiasem mówiąc. To spotęguje jeszcze wrażenie ostateczne.

Poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):
Ale, panie przewodniczący…

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):
Pan Jarosław Sachajko, bardzo proszę.

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):
Dziękuję bardzo, szanowni państwo. Bardzo dziękuję pani minister finansów za odpowiedź. Zapytałbym panią minister edukacji narodowej albo panią minister finansów, gdzie znalazło się 12 000 000 tys. zł oszczędności, co zostało pomniejszone.

Jak już pytamy o deficyt, to jaki jest całościowy deficyt budżetu państwa? Jak on ma się do tego deficytu, który był zaprojektowany we wrześniowym projekcie budżetu?

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):
Jeszcze pan poseł Andrzej Kosztowniak. Bardzo proszę.

Poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):
Jeszcze raz ponowię swoje pytanie o 3%, zainspirowany pana prośbą, panie przewodniczący, bo wczoraj bardzo dużo na ten temat dyskutowaliśmy. Ktoś się dzisiaj doliczył tych dwudziestu paru złotych. Jak to rzeczywiście wygląda, proszę państwa, w przeliczeniu na etat? Żonglujemy właśnie tymi procentami, ale chciałbym, żeby ktoś umiał odpowiedzieć nam wprost. Jaka to jest kwota wartości brutto na etat dla tych początkujących nauczycieli? Mowa tutaj była wczoraj bodajże o 100 tys. nauczycieli. Nie wiem. Nie chcę teraz przekłamać tej liczby. Bardzo gorąco proszę o odpowiedź.

Sekretarz stanu w MEN Joanna Mucha:
Czy mogę odpowiedzieć?

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):
Dziękuję bardzo. Już udzielam głosu. Pani minister Joanna Mucha.

Sekretarz stanu w MEN Joanna Mucha:
Rozumiem, że pan poseł pyta o różnicę między podwyżką 30% a 33%, tak? Te dodatkowe 3 p.p. To 143 zł.

Poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Miesięcznie?

Sekretarz stanu w MEN Joanna Mucha:

143 zł miesięcznie.

Poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Brutto, tak?

Sekretarz stanu w MEN Joanna Mucha:

Brutto.

Poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Czy jeszcze jakaś odpowiedź? Pani minister Hanna Majszczyk, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MF Hanna Majszczyk:

Dziękuję bardzo. Oczywiście te oszczędności były w różnych częściach budżetowych z przeszacowaniem różnych wydatków, również z zakładaną inną projekcją, jeżeli chodzi o dochody w różnych częściach budżetowych. To pozwoliło po prostu zmniejszyć wydatki z budżetu państwa m.in. do kilku części, w tym do części 73 i szeregu innych części w budżecie. Trudno byłoby je teraz wszystkie wymienić. Natomiast jeżeli chodzi o ogólny przyrost deficytu, on będzie omawiany na kolejnym posiedzeniu Komisji, jak rozumiem, ale jest to około 19 200 000 tys. zł w stosunku do pierwszego przedłożenia ustawy budżetowej na rok 2024, czyli z września.

Odnosząc się również do zapewnienia podwyżek dla pracowników obsługi czy też pracowników pomocniczych w szkolnictwie, jeśli mogę, bo nie wiem, czy była już tutaj odpowiedź, to chciałam zwrócić uwagę, o czym mówiła już pani minister Mucha, że jest to zadanie własne samorządów. A dodatkowo w tym projekcie budżetu na rok 2024 rząd przejął finansowanie zadań samorządu w części podwyżek dla nauczycieli przedszkolnych na kwotę ponad 2 000 000 tys. zł. Tym samym uwolnił w budżetach samorządów taką właśnie kwotę na inne działania, w tym być może właśnie na te podwyżki dla osób pracujących w szkołach, a niebędących nauczycielami. Dodatkowo uwolniona została, bo była mrożona w przedłożeniu z września, subwencja rozwojowa na kwotę 3 200 000 tys. zł, a więc to również są środki, które idą do samorządu, a które miały nie iść. Były blokowane na rok 2024 w przedłożeniu rządowym z września. To oznacza, że kolejne 3 200 000 tys. zł, czyli razem ponad 5 000 000 tys. zł, oprócz tego, co miało iść poza podwyżkami dla nauczycieli szkolnych, idzie do samorządów na realizację zadań, które de facto zgodnie z prawem należą do samorządów. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

To już kolejna, trzecia runda. Prosiłem państwa o to, żebyście zgłaszali się w pierwszej turze, w drugiej. Jeszcze jeden głos, tak? Nie chcę zamykać dyskusji. Pan poseł, bardzo proszę.

Poseł Krzysztof Czarnecki (PiS):

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Pan poseł Krzysztof Czarnecki.

Poseł Krzysztof Czarnecki (PiS):

Tak, Czarnecki. Pani minister, środki finansowe, które zostaną przekazane na wzrost wynagrodzeń dla nauczycieli w szkołach, jak i też w przedszkolach, to są środki finansowe przekazywane w formie subwencji ogólnej. Natomiast czy ta subwencja ogólna gwarantuje w 100% podniesienie wynagrodzenia w placówkach samorządowych, jak i też w stowarzyszeniach, gdzie także są przedszkola? Powiem szczerze, że pozwoliłem sobie na takie przeliczenie w jednym samorządzie. Jeżeli byłaby to subwencja ogólna, która podnosi się o 30%, a takie środki finansowe miałyby gwarantować podwyżkę wynagro-

dzeń dla wszystkich pracowników oświaty, jak i też przedszkoli, to niestety w 100% nie byłoby pokrycia tych wynagrodzeń. Jeżeli występowałyby takie przypadki, czy jest jakaś rezerwa i czy o takie środki samorządy mogą się zwracać?

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Bardzo proszę panią minister o udzielenie odpowiedzi.

Sekretarz stanu w MEN Joanna Mucha:

Panie przewodniczący, jeśli mogę, oddam głos panu dyrektorowi przy akurat tym konkretnym pytaniu. Dobrze?

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Współpracy z Samorządem Terytorialnym Ministerstwa Edukacji Narodowej Jerzy Jakubczuk:

Bardzo dziękuję. Jerzy Jakubczuk, dyrektor Departamentu Współpracy z Samorządem Terytorialnym.

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, planując kwotę subwencji oświatowej na 2024 r., oprócz skutków finansowych wynikających wprost z podwyżki wynagrodzeń nauczycieli zatrudnionych na podstawie ustawy – Karta Nauczyciela, czyli chodzi o nauczycieli szkół publicznych prowadzonych przez samorządy, ujęto również w tych wyliczeniach skutek finansowy wzrostu dotacji dla szkół prowadzonych przez osoby fizyczne i osoby prawne niebędące samorządem. Biorąc pod uwagę to, że kwota subwencji na ucznia wzrośnie, ten wzrost standardu finansowego A szacujemy na poziomie około 30% względem roku 2023. W ślad za tym przełoży się to na wzrost dotacji udzielanych przez samorządy szkołom niesamorządowym. To będzie stanowiło odpowiednią pulę środków na realizację podwyżek wynagrodzeń w szkołach, gdzie Karta Nauczyciela nie obowiązuje, tylko Kodeks pracy. Natomiast decyzje o samej wysokości tego wzrostu wynagrodzeń będą leżały po stronie organów prowadzących te jednostki, więc tutaj nie będzie automatyzmu. Wysokość dotacji ulegnie natomiast bardzo istotnemu podwyższeniu w stosunku do roku 2023, czyli to źródło finansowe na realizację tych podwyżek w szkołach niesamorządowych będzie zapewnione, jeśli chodzi o rok 2024. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo. Stwierdzam zakończenie omawiania projektu ustawy budżetowej na 2024 r. we właściwości Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej.

Przystępujemy do rozpatrzenia ostatniego już punktu porządku obrad, czyli rozpatrzenia opinii Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Gospodarki i Rozwoju. Po raz kolejny proszę o przedstawienie opinii komisji przez panią poseł Krystynę Szumilas. Bardzo proszę, pani przewodnicząca.

Poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo. Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisja Gospodarki i Rozwoju 28 grudnia 2023 r. rozpatrzyły projekt ustawy budżetowej na rok 2024 w zakresie części 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej (dochody i wydatki, wynagrodzenia i środki europejskie) oraz części budżetowej 64 – Główny Urząd Miar (dochody i wydatki, wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych i wydatki ze środków europejskich).

Po zapoznaniu się ze szczegółowymi informacjami dysponentów części budżetowych oraz po przeprowadzeniu dyskusji komisje pozytywnie zaopiniowały projekt budżetu państwa na rok 2024 w powyższym zakresie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo, pani poseł przewodnicząca. Koreferentem ze strony Komisji jest pani poseł Joanna Frydrych. Proszę ją o przedstawienie stanowiska.

Poseł Joanna Frydrych (KO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Szanowni państwo, w części budżetu 61 – UPRP oraz w części 64 – GUM zaplanowano dochody i wydatki zawarte w załącznikach nr 1 i 2 oraz wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych zawarte w załączniku nr 6.

Do planów budżetowych zawartych w tych częściach uwag nie wnoszę.

Zwrócić jednak należy uwagę na zadania, które realizuje UPRP. Ogólnie rzecz ujmując, realizowane są zadania związane z udzielaniem i utrzymaniem ochrony na terytorium Polski na nowatorskie rozwiązania z różnych dziedzin nauki, techniki i wzornictwa przemysłowego oraz na znaki towarowe. Natomiast wyniki badań przeprowadzone w Unii Europejskiej dowodzą, że firmy, które chronią swoją własność intelektualną, generują średnio o 68% większy przychód na pracownika niż te, które pozbawione są takiej ochrony. A ochrona własności intelektualnej jest fundamentem innowacyjności, twórczości i uczciwej konkurencji, przekładającym się na dynamikę wzrostu gospodarki.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Bardzo proszę o wyciszenie rozmów.

Poseł Joanna Frydrych (KO):

Urząd…

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Także naszych gości proszę o wyciszenie rozmów. Nie słyszymy wypowiedzi koreferenta. Bardzo proszę.

Poseł Joanna Frydrych (KO):

Urząd Patentowy RP planuje dochody na poziomie 72 007 tys. zł. Są one niższe od tych z 2023 r. o 9%. Największy udział w dochodach stanowić będą wpływy z różnych opłat. To jest 99%.

Wydatki natomiast zaplanowano na poziomie 98 938 tys. zł. Są one wyższe o 19,5% w stosunku do 2023 r. Największy udział w wydatkach stanowią wynagrodzenia wraz z pochodnymi oraz dodatkowym wynagrodzeniem rocznym w kwocie 82 216 tys. zł. Tutaj stanowi to 83,1%. W planie finansowym uwzględniono wzrost wynagrodzeń o 19,6%.

Jeśli chodzi o GUM, wykonuje on zadania związane z metrologią i probiernictwem, w tym dotyczące jednostek miar i ich definicji, zaawansowanych technologicznie wzorców pomiarowych oraz zadania obejmujące tematykę ochrony bezpieczeństwa gospodarczego i technicznego państwa. Główny Urząd Miar działa na rzecz zagwarantowania zdolności pomiarowych niezbędnych dla zrównoważonego rozwoju gospodarki, zapewnienia odpowiedniego poziomu jakości życia społeczeństwa oraz zabezpieczenia interesów obywateli.

Główny Urząd Miar planuje swoje dochody w kwocie 68 923 tys. zł. Są one wyższe o 2,8% w stosunku do 2023 r.

Wydatki zaplanowano na poziomie 232 054 tys. zł, z czego na szkolnictwo wyższe i naukę 1112 tys. zł. Jest tutaj spadek w stosunku do 2023 r. o 19,5%, ale należy zwrócić uwagę na pozycję wydatków ze środków europejskich właśnie w tym dziale dotyczącym szkolnictwa wyższego i nauki w kwocie 1713 tys. zł, które zostaną przekazane na realizację dwóch projektów, a mianowicie Świętokrzyski Kampus Laboratoryjny GUM – etapy I i II. Jeśli chodzi o administrację publiczną, są tu wydatki na poziomie 230 937 tys. zł. Są one wyższe o 22,2%. Jeśli chodzi o obronę narodową, pozostaje bez zmian w stosunku do 2023 r. W planie finansowym GUM zaplanował wydatki na wynagrodzenia, uwzględniając wzrost wynagrodzeń oraz wyrównanie do minimalnego wynagrodzenia. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo, pani poseł. Otwieram dyskusję. Nie widzę zgłoszeń do dyskusji.

Mamy pozytywną opinię komisji i pozytywną opinię koreferenta.

Stwierdzam zatem zakończenie omawiania projektu ustawy budżetowej na rok 2024 we właściwości Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Gospodarki i Rozwoju.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia. Zamykam posiedzenie Komisji.

Informuję, że protokół posiedzenia z załączonym zapisem jego przebiegu będzie wyłożony do wglądu w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu.

Dziękuję bardzo. Do zobaczenia o godz. 18.00